

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/V/KBO/2011/296

BETREFT: dubbele maximumfactuur.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 10.10.2011

1.2 Verzoeker

Mevrouw [X], dienst 'Onderwijs', gemeente [Z]

1.3 Verweerder

Het schoolbestuur is vraagsteller.

1.4 CZB

Bij emailbericht van 10 oktober 2011 zendt de vragende partij haar vraag aan het secretariaat van de Commissie.

Bij emailbericht van 10 oktober (herinnerd bij emailbericht van 24 oktober) nodigt het secretariaat de vraagsteller uit voor de zitting van 7 november 2011 van de Commissie. Op 24 oktober meldt de vraagsteller op de zitting aanwezig te zullen zijn.

2. INHOUD van de VRAAG:

De vraagsteller heeft een vraag in het kader van de dubbele maximumfactuur.

Voor meerdaagse uitstappen kan aan de ouders over de zes jaar lagere school een bijdrage van 360 euro gevraagd worden.

In het 5^e leerjaar gaan de kinderen op een meerdaagse uitstap naar Woumen, reis die volledig met de extra werkingsmiddelen bekostigd wordt. De activiteiten die ze daar ter plaatse doen kosten 5 euro. Gevraagd wordt of deze mag aangerekend worden op de gewone maximumfactuur in plaats van op de maximumfactuur van meerdaagse activiteiten. Het bedrag van die laatste zou namelijk aangewend worden om in het 6^e leerjaar op sneeuwklassen te gaan.

3. ZITTING COMMISSIE

3.1 Datum en uur: 7 november 2011, 14.00 uur.

3.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Verstegen, voorzitter;

Walter Cools, Hilde Timmermans, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Mevr. [X], dienst Onderwijs van de gemeente [Z]

3.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Artikel 27

In de door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

De lijst met materialen die bij gebruik kosteloos ter beschikking dienen gesteld te worden om de eindtermen te realiseren of de ontwikkelingsdoelen na te streven, vormt een bijlage 1 bij dit decreet.

Artikel 27bis

§ 1. Het schoolbestuur kan aan de ouders een bijdrage vragen voor:

1° activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen;

2° verplichte materialen die niet begrepen zitten onder artikel 27 en waarvan de ouders het te besteden bedrag niet zelf kunnen bepalen;

3° meerdaagse extra-muros activiteiten.

§2. Het maximumbedrag van de bijdrage in §1, 1° en 2°, wordt als volgt bepaald:

- voor het kleuteronderwijs: 20 euro;

- voor het lager onderwijs: 60 euro.

Deze bedragen zijn van toepassing vanaf het schooljaar volgend op de goedkeuring van het decreet nieuwe financiering leerplichtonderwijs.

.....

§3 ..

§4. Vanaf het schooljaar volgend op de goedkeuring van het decreet nieuwe financiering leerplichtonderwijs, mag er in het kleuteronderwijs geen bijdrage meer worden gevraagd voor meerdaagse extra-muros activiteiten.

Vanaf het schooljaar volgend op de goedkeuring van het decreet nieuwe financiering leerplichtonderwijs, bedraagt de bijdrage voor meerdaagse extra-muros activiteiten maximaal

360 euro voor het volledige lager onderwijs.

Artikel 27ter

§1. De kosten die niet vervat zitten in artikel 27bis, §1, zijn niet onderworpen aan de maximumfactuur. Deze kosten worden kenbaar gemaakt in de bijdrageregeling. De gevraagde kostprijs moet steeds in verhouding zijn tot de geleverde prestatie.

§2. Na overleg binnen de schoolraad legt het schoolbestuur de lijst vast van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, zoals bepaald in artikel 27bis en §1 van dit artikel evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

§3. Vragen in verband met de toepassing van de beginselen vermeld in de artikelen 27, 27bis en 27ter en klachten in verband met inbreuken op deze beginselen kunnen door iedere belanghebbende ingediend worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur, bedoeld in artikel V.21 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek.

Artikel 37

§1. 1. Een schoolbestuur moet, met uitzondering van de ziekenhuisscholen, voor elk van zijn scholen met toepassing van de regelgeving inzake medezeggenschap een schoolreglement opstellen dat de betrekkingen tussen het schoolbestuur en de ouders en leerlingen regelt.

§3. Voor het lager onderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen:

1° het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de interne beroepsmogelijkheden;

2° de procedure volgens dewelke getuigschriften basisonderwijs worden toegekend en de procedure volgens dewelke een beroep kan ingediend worden tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift basisonderwijs;

3° bepalingen in verband met onderwijs aan huis;

4° richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen;

5° afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten;

6° geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse Gemeenschap en de rechtspersonen die daarvan afhangen;

7° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27ter, §2;

.....

§4. Het schoolbestuur informeert de ouders over het schoolreglement voorafgaand aan de inschrijving van het kind en bij elke wijziging. Daarbij moeten de volgende principes in acht worden genomen :

1° voorafgaand aan een inschrijving wordt het schoolreglement schriftelijk of via elektronische drager aangeboden en verklaren de ouders zich er schriftelijk mee akkoord;

2° bij elke wijziging van het schoolreglement informeert het schoolbestuur de ouders schriftelijk of via elektronische drager over die wijziging en ouders geven opnieuw schriftelijk akkoord. Indien de ouders zich met de wijziging niet akkoord verklaren, dan wordt aan de inschrijving van het kind een einde gesteld op 31 augustus van het lopende schooljaar;

3° het schoolbestuur vraagt de ouders of ze een papieren versie van het schoolreglement wensen te ontvangen;

4° een wijziging van het schoolreglement kan ten vroegste uitwerking hebben in het daaropvolgende schooljaar tenzij die wijziging het rechtstreekse gevolg is van nieuwe regelgeving.

.....

* Decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad.

Art. 17. De schoolraad heeft ten behoeve van al het personeel, leerlingen en ouders een communicatie- en informatieplicht over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

Art. 21. De inrichtende macht overlegt met de schoolraad over

1° het opstellen of wijzigen van

- a) het schoolreglement;
- b) de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de regeling inzake de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend, voor zover deze regelingen niet zijn opgenomen in het schoolreglement;

.....

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

* Omzendbrief BaO/2007/05 van 22 juni 2007 betreffende kostenbeheersing in het basisonderwijs.

4.2 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is, rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving.

4.3. Advies

4.3.1 Algemeen

De kosteloosheid van het basisonderwijs zoals dat in internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs is omschreven, houdt in dat er in het door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde lager onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te bereiken of een ontwikkelingsdoel na te streven. Dat houdt niet in dat aan de ouders nooit geldelijke bijdragen kunnen worden gevraagd.

In aanvulling op het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen de scholen, met het oog op het optimaliseren van het onderwijsaanbod, voor leerlingen onderwijsactiviteiten organiseren die niet noodzakelijk zijn voor het bereiken van de eindtermen en het nastreven van de ontwikkelingsdoelen, zowel binnen als buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Sommige van deze activiteiten kunnen zij voor de leerlingen verplichtend stellen. Voor deze bijkomende activiteiten geldt het principe van de kosteloosheid niet. Het decreet basisonderwijs voert op dat punt geen kosteloosheid in, maar beoogt een kostenbeperking te realiseren. Het decreet stelt daarom maximumbedragen vast die de school kan vragen voor een aantal activiteiten die niet noodzakelijk zijn om de eindtermen te bereiken of de ontwikkelingsdoelen na te streven.

Daarnaast kunnen ook bijdragen worden gevraagd voor afzonderlijke dienstverlening (zoals maaltijden, middagtoezicht) die niet verplicht gesteld kan worden. Dergelijke bijdragen moeten in een correcte verhouding staan tot de werkelijke kostprijs van de verleende diensten.

De onderwijsregelgeving bepaalt dat de omvang van de bijdrage ter sprake komt via overleg in de schoolraad en dat er afwijkingen zijn voor minder gegoede ouders. De vergelijking tussen te maken kosten en gevraagde bijdragen dient in eerste instantie te gebeuren in de participatieorganen. Het schoolbestuur dient daarna bij de inschrijving alle ouders via het schoolreglement duidelijk en precies op de hoogte te brengen van de verschillende soorten bijdragen.

4.3.2 *Maximumfacturen*

Het schoolbestuur kan aan de ouders een bijdrage vragen voor activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. Het maximumbedrag van deze bijdrage is sinds schooljaar 2008-2009 voor het kleuter- en het lager onderwijs op respectievelijk 20 en 60 euro per leerjaar vastgesteld. Voor meerdaagse activiteiten extra muros zoals bos-, zee- en sneeuwklassen, mag maximaal 360 euro voor het volledig lager onderwijs gevraagd worden.

In het geval dat aangebracht wordt, wenst het schoolbestuur het bedrag van de minder scherpe maximumfactuur van 360 euro integraal voor te behouden voor de sneeuwklassen die in het 6^e leerjaar worden georganiseerd. De meerdaagse uitstap die in het 5^e leerjaar georganiseerd wordt, zou ten laste van de werkingsmiddelen genomen worden. De Commissie is van oordeel dat, wanneer om het vooropgestelde doel te bereiken, een schoolbestuur beslist om een meerdaagse uitstap ten laste van de werkingsmiddelen te nemen, alle activiteiten die op die uitstap plaatsvinden hierdoor gedekt moeten zijn. Een bedrag – groot of klein – dat door de leerlingen betaald wordt voor activiteiten die geprogrammeerd worden tijdens een meerdaagse uitstap, kan niet op de scherpe maximumfactuur aangerekend worden. Het moet in mindering gebracht worden om het nog beschikbare bedrag voor meerdaagse activiteiten extra muros te bepalen.

4.3.3 *De Commissie komt tot volgend advies:*

Een bedrag – groot of klein – dat door de leerlingen betaald wordt voor activiteiten die geprogrammeerd worden tijdens een meerdaagse uitstap, kan niet op de scherpe maximumfactuur aangerekend worden. Het moet in mindering gebracht worden om het nog beschikbare bedrag voor meerdaagse activiteiten extra muros te bepalen.

Brussel, 7 november 2011

Marleen Broucke
Secretaris

Raf Verstegen
Voorzitter